

Inventari de camins municipals de La Tallada d'Empordà

Memòria Investigació Titularitat

Aprovació Inicial - Setembre 2024

1. INTRODUCCIÓ

Els camins es poden classificar entre camins públics i privats. La legislació aplicable respecte camins prové, bàsicament del Codi Civil. Segons aquest, tots els camins que donen un ús o servei públic gaudeixen de la protecció jurídica dels béns de domini públic, tant si es tracta de camins asfaltats, pistes forestals o corriols. Es tracta de béns demaniais i com a tals són: **inalienables, imprescriptibles i inembargables**. És a dir, els camins públics tenen persistència jurídica al llarg del temps, poden haver desaparegut, es poden haver llaurat o emboscat, però jurídicament continuen existint.

Podem trobar també camins de titularitat pública de caràcter patrimonial, és a dir, camins que han estat adquirits per algun ens públic a partir d'alguna figura jurídica com l'expropiació, la donació, la compra, la permuta,...

Un camí privat és un camí construït per un particular dins la finca de la seva propietat i que serveix essencialment per a les necessitats específiques de la finca. Els camins privats poden estar afectats per servituds de pas. Aquestes servituds tant poden ser privades com públiques. Quan una servitud de pas és privada aquesta és en benefici sols del particular que té el dret de pas i no del comú de la gent. Els camins públics no són servituds de pas ja que el seu sòl és públic.

Els camins públics són exempts de registre i no tributen. Això significa que ni el Registre de la Propietat ni al Cadastre trobarem recollida la propietat dels camins, fins fa poc la legislació espanyola no permetia la inscripció al Registre dels béns de domini públic. Així mateix, el cadastre no té per missió determinar la titularitat dels camins, si hi figuren els camins públics és perquè es tracta de terrenys de descompte, és a dir superfície que no tributa, igual que el domini públic hidràulic. En el cas de les escriptures de propietat passa una cosa semblant. De vegades, a les escriptures hi apareix mencionat algun camí públic que travessa la finca o en fa de termenal. En aquest cas ens trobem davant una prova de la seva existència. En canvi, la seva absència no demostra la titularitat privada del camí en qüestió.

La Llei 8/1987 municipal i de règim local i el Reglament del patrimoni de les entitats locals (RD 1372/1986) determinen la obligació dels ajuntaments d'inventariar els camins de titularitat municipal i de defensar-los i mantenir-los.

2. DESCRIPCIÓ DE LA METODOLOGIA UTILITZADA

Aquest inventari de camins municipals és el resultat d'un procés d'inventari de béns que s'està elaborant a l'Ajuntament de la Tallada d'Empordà.

Per tal d'elaborar-lo i ja que tal i com s'ha explicat moltes vegades els camins públics no estan registrats ni cadastrats i només podem recórrer per la seva defensa amb el caràcter immemorial dels mateixos el que s'ha fet és elaborar un plànol de camins històrics del terme de La Tallada d'Empordà per a comprendre com funcionaven les comunicacions al municipi abans de la construcció de les carreteres modernes i sobretot de les grans transformacions del camp (mecanització, sobretot) que es produïren a partir dels anys 50 i 60 del segle passat.

Per tal de fer aquest primer plànol s'ha partit de la informació que ens faciliten les "minutes municipals" de l'any 1929-30. Es tracta de la delimitació topogràfica de cada municipi que va fer l'exèrcit i consta de dos plànols; un sols amb informació topogràfica i l'altre situa els termes del municipi, els camins, les principals masies... A més, hem aconseguit en format digital la dels municipis veïns que en disposen la qual cosa ens ha permès comprovar la continuïtat i l'interès supramunicipal.

Un cop elaborat el mapa amb aquestes dues fonts i amb el cadastre d'implantació, primer cadastre dibuixat sobre plànol (en concret, sobre fotografies aèries de l'any 1957), ha estat l'hora d'utilitzar informació complementària com mapes topogràfics nacionals d'Espanya a escala 1/50.000 i d'altra informació de caràcter històric de l'Arxiu Històric de Girona com alguns plànols antics però, sobretot, els amirallaments.

Les escriptures de propietat solen ser una bona font per a demostrar l'existència de camins (quan hi apareixen, ja que ja hem explicat en la introducció que no hi tenen perquè aparèixer). Com que un buidat del Registre de la Propietat és una feina que no es podria fer s'ha optat per consultar els amirallaments que hi ha a l'arxiu municipal ja que sovint la descripció de les finques que hi apareix coincideix amb la descripció registral. Amb tot, la consulta dels amirallaments no ha pogut ser molt exhaustiva ja que hagués estat impossible ubicar cada una de les finques. Tot i així, ha estat molt útil per a localitzar camins i verificar l'existència d'altres que es mencionaven en d'altres documents.

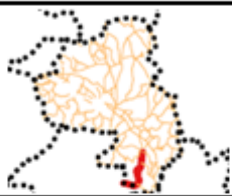

També ha estat molt important revisar la continuïtat dels camins en els municipis veïns. És per això, que s'ha consultat el cadastre actual de cada un dels municipis que limiten amb la Tallada d'Empordà i s'ha intentat buscar si aquests municipis disposaven d'inventari de camins.

Un cop elaborat aquest plànol de camins històrics és el que ens permet elaborar el plànol de camins de l'inventari ja que en ell hem tret els camins que s'han convertit en carreteres, els camins que passen per zones urbanes... o hem modificat els traçats que s'han desviat i consolidat com a públics o introduït trams de camins nous que han passat a ser públics.

3. DESCRIPCIÓ DE LA FITXA D'INVENTARI

Per a la caracterització dels camins s'han definit els següents paràmetres que serà la informació mostrada a les fitxes d'inventari:

Inventari de camins municipals del terme de la Tallada d'Empordà (Tor, Canet i Marenyà)		
Nom		
Codi	Data	
Naturalesa del camí		
☒ Històric	☐ Domini públic	☐ Patrimonial
☐ Us públic		
Inici	Final	
Longitud (metres)	Amplada mitjana (metres)	
Tipus de ferm		
☐ Asfalt	☐ Ciment	☒ Terra
☐ Absent		
Traçat		
Fonts documentals i cartogràfiques		
-		
Títol:		
Immemorial		
Observacions		

Els conceptes es descriuen a continuació:

a. Dades identificatives

Nom del camí: Nom del camí.

Codi del camí: S'ha donat un número a cada unitat inventariada.

Data: data d'inclusió en l'inventari.

Situació: Plànol esquemàtic del terme municipal amb la traça del camí.

b. Dades Generals

Naturalesa del camí:

- *Històric*: Camins que tenen un caràcter històric, principalment Camins Rals que tenien una importància supramunicipal.
- *Domini públic*: Camins públics la propietat dels quals normalment és de caràcter immemorial.
- *Patrimonial*: camins que han estat adquirits per algun ens públic a partir d'alguna figura jurídica com l'expropiació, la donació, la compra, la permuta,... i no estan destinats a l'ús públic general.
- *Ús públic*: Camins d'ús públic els quals no s'ha pogut provar la titularitat.

Extrem i topònim inicial i final: Topònim corresponent al punt d'inici o final del camí, que pot ser una carretera, camí, població, grup de cases, casa aïllada, explotació o equipament, lloc d'interès turístic o altres.

Longitud: Llargada en metres del camí.

Amplada mitjana: Amplada mitjana en metres del camí.

Traçat: Breu explicació del traçat del camí i dels elements característics que comunica.

c. Fonts Documentals

Descripció de les fonts on podem trobar documentat el camí i que trobarem reproduïdes en l'annex documental.

d. Observacions

Espai reservat per comentar altres informacions que es consideren d'utilitat a l'estudi.

4. ANNEX D'INFORMACIÓ

Per tal d'estructurar la gran quantitat de documentació localitzada i per tal de no duplicar informació, hem considerat oportú fer un annex documental al final on hem classificat tota la informació que hem anat localitzant i que considerem que pot ser d'interès a l'hora de gestionar la titularitat pública d'aquests camins. Amb tot aquesta informació també s'entregarà en el format digital original ja que l'escala del document annex pot fer dificultosa la lectura i en format digital podrem ampliar o reduir els document segons el nostre interès.

En aquest document hi trobarem també les Actes de Delimitació de l'atermanament dels diferents municipis que realitzà l'exèrcit els anys 20-30. En aquestes actes s'han destacat els punts on parla dels camins. Així mateix hi ha els plànols de la minuta municipal de tant de La Tallada d'Empordà com dels pobles veïns que s'han conservat.

Així mateix, hem annexat el cadastre d'implantació de 1960 ja que és un document que a vegades també costa de consultar sinó acudeixes a l'Arxiu Històric de Girona. El cadastre actual es pot consultar fàcilment mitjançant la *Sede electrònica del catastro*.

5. BIBLIOGRAFIA I FONTS DOCUMENTALS

- *"Els camins públics i els privats: una definició legal"*
- . Xavier Campillo i Besses. Catalunya Forestal, núm. 72, febrer de 2005. Consorci Forestal de Catalunya.
- *"Camins Rurals. Règim jurídic i intervenció municipal"*. Juli Ponce Solé i Josep Aldomà Buixadé. Quaderns d'Informació Tècnica 6. Diputació de Barcelona. Àrea de Cooperació. Oficina Tècnica de Prevenció d'Incendis Forestals. 2003.
- *"La participació pública als inventaris municipals de camins"*. Rut Sánchez-Garrido Montejo. Catalunya Forestal, núm. 93, Octubre-novembre de 2008. Consorci Forestal de Catalunya.

Bases cartogràfiques:

- Ortofotografies 1/5.000 i 1/2.500 de La Tallada d'Empordà i pobles limítrofs de diferents anys disponibles a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).
- Base Topogràfica 1/5.000 de La Tallada d'Empordà i pobles limítrofs de diferents anys disponibles a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).
- Fotografies arèries històriques, vols de 1946 i 1956 (vols americans) de La Tallada d'Empordà i pobles limítrofs de diferents anys disponibles a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).
- Minutes municipals elaborades per la Comisión Geográfica del N. E. de España del Depósito Geográfico e Histórico del Ejército entre els anys 1929-1930.

Base cadastral:

- Plànol cadastral de La Tallada d'Empordà. Oficina Virtual del Catastro. Novembre 2021.
- Plànol cadastral de Verges. Oficina Virtual del Catastro. Novembre 2021.
- Plànol cadastral de Vilademà. Oficina Virtual del Catastro. Novembre 2021.
- Plànol cadastral de Albons. Oficina Virtual del Catastro. Novembre 2021.
- Plànol cadastral de Garrigoles. Oficina Virtual del Catastro. Novembre 2021.
- Plànol cadastral de Bellcaire d'Empordà. Oficina Virtual del Catastro. Novembre 2021.
- Plànol cadastral de Ullà. Oficina Virtual del Catastro. Novembre 2021.
- Cadastre d'implantació sobre fotografia aèria La Tallada d'Empordà (1960) (vol americà, 1957). AHG.

6. CAMINS HISTÒRICS

Camins Rals:

Nº	Nom	Fonts
001	Camí de Verges a Sant Feliu de la Garriga i Vilademat	Minuta 1929; Acta delimitació Garrigoles fites 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 11; Cadastre implantació (límit terme); Cadastre Actual (límit Terme); Continuitat cadastre Verges i Inventari camins Garrigoles.
002	Camí de Garrigoles a Albons	Minuta 1929; Acta delimitació Garrigoles fites 11 i 12; Cadastre implantació (en part límit terme); Cadastre actual (en part límit Terme); Continuitat cadastre Garrigoles (límit polígon) i Albons (Límit Polígon). Inventari camins Garrigoles.
003	Camí de Marenyà a Garrigoles	Minuta 1929; Acta delimitació Garrigoles fita 8; Cadastre implantació (en part); Cadastre Actual (en part); Inventari camins Garrigoles.
004	Camí de Marenyà a les Olives	Minuta 1929; Acta delimitació Garrigoles fita 5; Cadastre implantació (en part); Cadastre Actual (en part); Continuitat Cadastre i inventari camins Garrigoles.
005	Camí de Marenyà a Ventalló	Minuta 1929 (terme i nuclis); Acta delimitació Garrigoles fita 10; Cadastre implantació (límit polígon); Cadastre Actual (límit polígon); Inventari camins Garrigoles.
006	Camí de Marenyà a Jafre	Minuta 1929 (terme i nuclis) (Traçat diferent); Acta delimitació Verges fita 17; Cadastre implantació; Cadastre actual.
007	Camí de Marenyà a Verges	Minuta 1929; Cadastre implantació; Cadastre actual; Continuitat cadastre Verges.
008	Camí de Marenyà a la Tallada	Minuta 1929 (terme i nuclis); Cadastre implantació; Cadastre actual.
009	Camí de Marenyà a Tor	Minuta 1929 (terme i nuclis) (Traçat diferent); Cadastre implantació (en part límit polígon); Cadastre Actual (en part límit polígon).
010	Camí de Tor a Garrigoles	Minuta 1929; Acta delimitació Albons fites 12 i 13; Acta delimitació Viladamat fites 1 i 2; Cadastre implantació (en part límit terme); Cadastre Actual (en part límit Terme); Continuitat Cadastre i inventari camins Garrigoles.
011	Camí de Marenyà a Albons	Minuta 1929; Cadastre implantació; Cadastre actual.
012	Camí ral de la Bisbal a Figueres	Minuta 1929 (terme i nuclis); Acta delimitació Albons fita 5; Acta delimitació Verges fita 11; Cadastre implantació, Cadastre actual; Continuitat cadastre Verges i Albons.
013	Camí de Tor a Bellcaire	Minuta 1929 (terme i nuclis); Cadastre implantació; Cadastre actual; Continuitat cadastre Bellcaire.
		Minuta 1929; Acta delimitació Albons fita 2; Cadastre

014	Camí de Tor a Albons	implantació; Cadastre actual; Continuitat cadastre Albons.
015	Camí de la Tallada a Bellcaire	Minuta 1929 (terme i nuclis); Acta delimitació Bellcaire Fita 3; Cadastre implantació (límit polígon); Cadastre Actual (límit polígon); Continuitat cadastre Bellcaire (límit polígon).
016	Camí de Verges a Bellcaire	Minuta 1929; Acta delimitació Bellcaire fita 4; Acta delimitació Verges fita 8; El cadastre actual i d'implantació de la Tallada no es distingeix concretament el camí ja que segurament es confon amb el rec que transcorre paral·lel.; Continuitat cadastre actual Verges i Bellcaire.
017	Camí de la Tallada a Ullà i Torroella	Minuta 1929; Acta delimitació Ullà fita 2; Cadastre implantació (límit terme); Cadastre Actual (límit Terme); Continuitat cadastre Ullà.
018	Camí de Verges a Torroella (la Mota)	Minuta 1929 (en part); Acta delimitació Ullà fita 9; Cadastre implantació (en gran part); Cadastre Actual (en gran part).
019	Camí de Canet a Verges	Minuta 1929 (en part); Cadastre implantació; Cadastre actual; Continuitat cadastre Verges.
020	Camí de Canet a Bellcaire i la Tallada	Minuta 1929 (en part); Cadastre implantació; Cadastre actual.
021	Camí de Canet a Ullà	Minuta 1929 (Traçat diferent); Cadastre implantació (en part límit terme); Cadastre Actual (en part límit Terme).
022	Camí de la Tallada a Jafre	Minuta 1929 (terme i nuclis); Acta delimitació Verges fita 14; Cadastre implantació; Cadastre actual; Continuitat cadastre Verges.
023	Camí de Tor a Jafre	Minuta 1929 (Terme i nuclis) (en part); Cadastre implantació; Cadastre actual. Continuitat cadastre Verges (límit polígon).
024	Camí de Marenyà a Sant Feliu de la Garriga i Viladamat	Minuta 1929; Cadastre implantació; Cadastre actual; Continuitat Cadastre Albons i Viladamat (límit de Terme).

Camins Veïnals:

Nº	Nom	Fonts
025	Camí Fondo	Minuta 1929 (terme i nuclis); Cadastre implantació (diferent traçat); Cadastre actual. (diferent traçat).
026	Camí de Vall-Ilobera	Minuta 1929 (en gran part i traçat diferent); Cadastre implantació (en gran part); Cadastre Actual (en gran part).
027	Camí de la Canal	Minuta 1929; Acta delimitació Verges fita 13; Cadastre implantació; Cadastre actual; Continuitat cadastre Verges.
028	Camí dels Masos	Minuta 1929 (terme i nuclis) (en gran part); Cadastre implantació; Cadastre actual.

029	Camí dels Horts	Minuta 1929 (terme i nuclis); Cadastre implantació; Cadastre actual.
030	Camí de Mas Duran	Minuta 1929; Acta delimitació Verges fites 6 i 7; Cadastre implantació; Cadastre actual; Continuïtat cadastre Verges.
031	Camí de les Sorres de Canet	Minuta 1929; Cadastre implantació, Cadastre actual.
032	Camí del Raval de Dalt de Canet	Minuta 1929; Cadastre implantació, Cadastre actual.
033	Camí del Pla de Santa Coloma	Minuta 1929 (en part); Cadastre implantació (en gran part), Cadastre actual.
034	Camí del Mas d'en Mac	Minuta 1929 (en gran part i traçat diferent); Cadastre implantació, Cadastre actual.
035	Camí dels Salancs	Minuta 1929; Cadastre implantació; Cadastre actual; Continuïtat cadastre Verges.

Altres Camins:

Nº	Nom	Fonts
036	Camí dels Olivets	Minuta 1929; Cadastre implantació (en part); Cadastre Actual (en part).
037	Camí de les Cometes	Minuta 1929 (en part); Cadastre implantació; Cadastre actual.
038	Camí del Camp Gran	Minuta 1929; Acta delimitació Verges fites 8 (<i>Camino de labor</i>); Cadastre implantació; Cadastre actual; Continuïtat cadastre Verges.
039	Camí dels Comuns de Canet	Minuta 1929 (en part); Acta delimitació Verges fites 8 (<i>Camino de labor</i>);); Cadastre implantació; Cadastre actual; Continuïtat cadastre Verges.
040	Camí de les Arenes	Minuta 1929; Cadastre implantació, Cadastre actual.
041	Camí del Pla de la Tallada	Minuta 1929 (en part); Cadastre implantació (en gran part); Cadastre Actual (en gran part).
042	Camí de Mas Palomeres	Minuta 1929 (en part); Cadastre implantació (en gran part); Cadastre Actual (en gran part).
043	Camí del Pla de l'Illa	Cadastre implantació, Cadastre actual.
044	Camí dels Robaus	Minuta 1929; Cadastre implantació (en gran part); Cadastre Actual (en gran part).
045	Camí de la Font de Lluny	Minuta 1929; Acta delimitació Verges fita 16; Cadastre implantació, Cadastre actual.
046	Camí dels Aspres	Cadastre implantació, Cadastre actual.
047	Camí del Torrent del Ferrer Vell	Minuta 1929; Cadastre implantació, Cadastre actual.
048	Camí de les Arrabassades	Cadastre implantació (en gran part); Cadastre Actual (en gran part); Continuïtat cadastre Verges.

7. LLISTAT DE CAMINS INVENTARIATS

Codi	Nom	Longitud
01	Camí del Dipòsit	6575
02	Camí de Marenyà a Garrigoles	1380
03	Camí de Marenyà a les Olives	654
04	Camí dels Olivets	1140
05	Camí de la Muntanya del Castellà	2480
06	Camí de Garrigoles pel Mas Solés	890
07	Camí de Marenyà a Verges (Camí del Torrent)	1725
08	Camí de Marenyà a la Tallada	1107
09	Camí del Pla	2375
10	Camí de la Font Lluny	1065
11	Camí de la Tallada a Jafre	582
12	Camí de Garrigoles a Albons	916
13	Camí Fondo	2023
14	Camí del Motocròs	1945
15	Camí de Vall-llobera	2591
16	Camí de Tor a Marenyà	1852
17	Carretera de Tor a Marenyà	540
18	Camí de les Vinyes	255
19	Camí Ral de la Bisbal a Figueres I	445
20	Camí de Tor a Garrigoles	1353
21	Camí dels Aspres	415
22	Camí del Torrent de Ferrer Vell	408
23	Carretera de Marenyà	1165
24	Camí de Mas Jordi	419
25	Camí de Verges a la Tallada	685
26	Perllongació del Carrer dels Masos	75
27	Camí de Can Quintana	341
28	Camí vell de Verges a la Tallada	771
29	Via de servei c-31	4085
30	Camí de Tor a Bellcaire	585
31	Camí de Tor a Albons	818
32	Camí de la Tallada a Bellcaire	2131
33	Camí Vell d'Albons I	408
34	Carrer Major de Tor	180
35	Camí de Can Frigola	310
36	Camí Ral de la Bisbal a Figueres II	592
37	Camí del Horts de Tor	497

38	Camí del Torrent de Vall-Ilobera	184
39	Camí de les Fontanes	577
40	Camí de les Cometes	1067
41	Camí dels Salancs	468
42	Camí de les Arrebassades	347
43	Camí del Camp Gran	791
44	Camí de Mas Vinyes	1015
45	Camí de Verges a Bellcaire	1243
46	Camí de la Tallada a Ullà i Torroella I	1345
47	Camí de la Tallada a Ullà i Torroella II	445
48	Camí de Mas Duran	1131
49	Camí de Canet a Bellcaire i la Tallada	1807
50	Camí del Camp Tort	596
51	Camí dels Robaus	1043
52	Camí del Pla de l'Illa	1047
53	Carretera de Canet	577
54	Camí de les Sorres	19
55	Camí dels Comuns	463
56	Camí de Mas Badia	770
57	Camí del Taller	975
58	Camí de Mas Palomeres	837
59	Camí de Canet a Ullà	922
60	Camí de Cofrugis Fruits	156
61	Camí del Mas d'en Mac	112
62	Camí de Verges a Torroella (la Mota)	2669
63	Camí dels Comuns de Canet	767
64	Camí de les Arenes	199
65	Camí del Raval de Dalt de Canet	721
66	Camí del Pla de Santa Coloma	1060

TOTAL (m) 69131

8. CONCLUSIONS

Recollides i analitzades les dades obtingudes en l'inventari de camins municipals de La Tallada d'Empordà es poden extreure les següents conclusions:

- S'ha justificat la titularitat municipal d'un total de **66 camins**. La longitud total de la xarxa inventariada és de **69,13 quilòmetres**, dels quals no tots són existents en aquest moment. La diferència entre els camins inventariats i els camins històrics es correspon, bàsicament, amb els trams de camins que s'han urbanitzat o han passat a formar part de la xarxa de carreteres de titularitat supramunicipal. Tot i així s'ha incorporat algun petit tram de creació recent.
- L'equip que ha realitzat l'estudi considera que ha efectuat els treballs necessaris d'acord amb l'encàrrec objecte d'aquesta actuació.

La Tallada d'Empordà, Setembre de 2024

Marc Martínez i Comas
Ambientòleg Col. 441

DV Serveis Tècnics SL

DV serveis tècnics
Tecnologia al servei del medi

17455 Caldes de Malavella
C/ Baixada Font de la Vaca, núm. 2

Tel. 972.47.24.67
E-mail: dvserveis@dvserveis.com

9. FITXES D'INVENTARI